

Projekt

**UCHWAŁA NR/2022
RADY MIEJSKIEJ TOMASZOWA MAZOWIECKIEGO**

z dnia 2022 r.

w sprawie nadania Tytułu „Zasłużony dla Miasta Tomaszowa Mazowieckiego”

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 559, poz. 583, poz. 1005, poz. 1079, poz. 1561) w związku z § 2 ust. 1 Regulaminu nadawania Tytułu „Zasłużony dla Miasta Tomaszowa Mazowieckiego” stanowiącego załącznik nr 7 do Statutu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego zatwierdzonego uchwałą nr XXIV/185/2008 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 27 lutego 2008 roku (tekst jednolity Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2017 r. poz. 2527; z 2018 r. poz. 4675) Rada Miejska Tomaszowa Mazowieckiego uchwala, co następuje:

§ 1. Nadaje się Tytuł „Zasłużony dla Miasta Tomaszowa Mazowieckiego” **Pani Zofii Czekalskiej.**

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i poddana zostanie do publicznej wiadomości poprzez jej wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

Projekt uchwały sporządziła:

KIEROWNIK
Biura Rady Miejskiej
Bogusława Smejda

Projekt uchwały zaopiniował pod względem prawnym:

adu. Michał K...

UZASADNIENIE

Uchwałą nr IV/44/2019 z dnia 17 stycznia 2019 roku Rada Miejska Tomaszowa Mazowieckiego powołała Kapitułę Honorową do oceny wniosków o nadawanie Tytułu „Zasłużony dla Miasta Tomaszowa Mazowieckiego”. W skład Kapituły Honorowej zostali powołani:

1. Pan Marcin Witko Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego,
2. Pan Krzysztof Kuchta Przewodniczący Rady Miejskiej,
3. Pan Kazimierz Baran radny Rady Miejskiej,
4. Pani Barbara Rogulska radna Rady Miejskiej,
5. Pani Agnieszka Walasik radna Rady Miejskiej,
6. Pan Piotr Krzysztofik radny Rady Miejskiej.

Kapituła Honorowa pracowała pod przewodnictwem Pana Krzysztofa Kuchty, który został wybrany na pierwszym posiedzeniu Kapituły Honorowej.

W dniu 31 marca 2022 roku wpłynął do Biura Rady Miejskiej wniosek Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości o nadanie Tytułu „Zasłużony dla Miasta Tomaszowa Mazowieckiego” Pani Zofii Czekalskiej uczestniczki Powstania Warszawskiego pochodzącej z Tomaszowa Mazowieckiego.

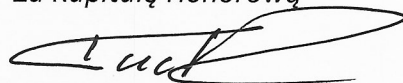
Zgodnie z zapisem § 2 ust. 1 Regulaminu nadawania Tytułu „Zasłużony dla Miasta Tomaszowa Mazowieckiego”, który stanowi załącznik nr 7 do uchwały nr XLIV/407/2017 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 27 kwietnia 2017 roku w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Statutu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego, Tytuł ten nadaje „Rada Miejska Tomaszowa Mazowieckiego w drodze uchwały podjętej na wniosek.

Kapituła Honorowa zobowiązana była do szczegółowej analizy złożonego wniosku pod względem formalnym, jak również pod kątem zasadności przyznania Tytułu „Zasłużony dla Miasta Tomaszowa Mazowieckiego”. Na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2022 roku Kapituła Honorowa jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała wniosek o nadanie Tytułu „Zasłużony dla Miasta Tomaszowa Mazowieckiego” Pani Zofii Czekalskiej.

Wobec powyższego w/w wniosek o nadanie Tytułu „Zasłużony dla Miasta Tomaszowa Mazowieckiego” został przedłożony Radzie Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego wraz z projektem uchwały.

Zgodnie z zapisem § 9 pkt. 1 Regulaminu „wręczenie aktu nadania Tytułu „Zasłużony dla Miasta Tomaszowa Mazowieckiego”, odbywa się w sposób i w okolicznościach zapewniających podniosły charakter tego aktu podczas uroczystości odbywających się na terenie Miasta, podczas sesji Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego lub w innych okolicznościach uzasadniających wręczenie.”

Za Kapitułę Honorową

Krzysztof Kuchta

Przewodniczący Kapituły

31.03.2022

[Signature]
(156)

WNIOSEK

o nadanie Tytułu „Zasłużony dla Miasta Tomaszowa Mazowieckiego”

Dla Pani/Pana/instytucji/organizacji/stowarzyszenia

Zofia Czekalska – Sosnowska „Sosenka”

(imię i nazwisko, nazwa instytucji, organizacji, stowarzyszenia)

Adres zamieszkania / siedziba

Warszawa ul. Oboźna 11 m 18 A

lub pośmiertnie – zmarłej / zmarłemu

Uzasadnienie wniosku:

Zofia Czekalska (z domu Sosnowska), córka Władysława i Pauliny z domu Adamska, urodziła się 6 lipca 1923 w Tomaszowie Mazowieckim. Jej matka była hafciarką, ojciec – robotnikiem Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu. Zofia ukończyła szkołę powszechną, pracowała w jednym z zakładów włókienniczych. Od trzynastego roku życia była harcerką. W 1942 r. wyjechała do Warszawy. W Powstaniu walczyła w szeregach Armii Krajowej – I Obwód „Radwan” (Śródmieście) – zgrupowanie „Chrobry II” – kompania łączności. Używała pseudonimu „Sosenka”. Po upadku Powstania dostała się do niewoli niemieckiej i przebywała w Stalagu IV-B/H Zeithain w Saksonii (podobóz Stalagu IV B Mühlberg) – szpital dla jeńców wojennych, barak 18. Wyzwolona w maju 1945 r., powróciła do Polski. W listopadzie 1945 r. wyszła za Czesława Czekalskiego, którego znała od dzieciństwa i z którym działała w konspiracji. 29 lipca 2018 r. „za zasługi w działalności na rzecz upamiętniania prawdy o najnowszej historii Polski” odznaczona została przez Prezydenta RP dr. Andrzeja Dudę Złotym Krzyżem Zasługi.

31.03.2022r

(miejscowość, data)

Kamiński Zbigniew

(podpis wnioskodawcy)

31.03.2022r.

Data złożenia wniosku:

**Uzasadnienie do wniosku
o nadanie Tytułu „Zasłużony dla Miasta Tomaszowa Mazowieckiego”**

Zofia Czekalska – z.d. Sosnowska, uczestniczka Powstania Warszawskiego, pseudonim „Sosenka”, była mieszkanką Tomaszowa Mazowieckiego, swojego ukochanego miasta rodzinnego do chwili Powstania. Przed wojną i w okresie okupacji uczestniczyła bardzo aktywnie w Harcerstwie, oraz w organizacjach konspiracyjnych, pomagając swoim kolegom między innymi swojemu bratu Jerzemu Sosnowskiemu, oraz Czesławowi Czekalskiemu, (obaj członkowie Armii Krajowej). Brat Zofii Jerzy Sosnowski był uhonorowany „Tomaszowianin Roku 2004”.

Obecnie mieszkająca w Warszawie Zofia Czekalska jest aktywną uczestniczką wielu spotkań w Muzeum Powstania Warszawskiego i nie tylko, co za tym idzie wielokrotnie dokumentowana w swoich wspomnieniach okupacyjnych. Należy jednak bardzo mocno podkreślić, że jej wspomnienia ściśle łączą się z okresem jej bytności w swoim rodzinnym mieście, gdzie cały czas podkreśla mocno swoje pochodzenie, jej czas aktywnej działalności okupacyjnej. To poniekąd historii miasta. Utrzymuje silne kontakty ze swoim rodzinnym miastem, obecnie z racji swojego wieku dokumentuje swoją historię w licznych wywiadach, wystąpieniach telewizyjnych i nigdy nie odmawia przekazu swoich doświadczeń, jak również wglądu do dokumentów, które są kopalnią wiedzy naszej historii.

Zofia Czekalska pseudonim „sosenka” mająca dziś 99 lat jest żywą historią miasta i okresu okupacyjnego.

Barbara Sosnowska Bałdyga

Jolanta Sosnowska Góralczyk

W Powstaniu Warszawskim walczyło ok. 50 tysięcy żołnierzy Armii Krajowej i kilka tysięcy członków oddziałów bojowych wystawionych przez inne organizacje konspiracyjne (Narodowe Siły Zbrojne, Korpus Bezpieczeństwa, Armia Ludowa, Polska Armia Ludowa). Byli wśród nich także dawni i późniejsi mieszkańcy Tomaszowa Mazowieckiego. Powojenna sytuacja polityczna i masowe migracje ludności spowodowały, że trudno dziś ustalić pełną ich listę. Przypomnijmy więc przynajmniej niektórych spośród nich. Niemal wszyscy walczyli w szeregach Armii Krajowej, zaś Henryk Anczarski – w Armii Ludowej.

Stanisław Belica urodził się 25 września 1905 r. w Tomaszowie. W Powstaniu Warszawskim walczył na Mokotowie (5. Rejon – batalion „Oaza” – 1. kompania por. Czesława Józefa Zawadzkiego ps. „Legun”) jako kapral Armii Krajowej ps. „Wulkan”. Po upadku Powstania dostał się do niewoli niemieckiej, dalsze losy nieznanne.

Andrzej Jan Bleszyński, syn Jerzego i Wandy z domu Kolasińska, urodził się 14 maja 1926 r. w Tomaszowie Mazowieckim. Walczył w szeregach AK na Górnym Czerniakowie w zgrupowaniu „Kryśka” – 6 kompania – III pluton. Ciężko ranny 3 września 1944 r. na ul. Szarej, zmarł w wyniku odniesionych ran.

Tadeusz Boncler, syn Jana i Franciszki z domu Salatycka, urodził się 9 czerwca 1907 w Tomaszowie. W czasie Powstania w szeregach Armii Krajowej – I Obwód „Radwan” (Śródmieście) – Podobwód „Sławbor” – odcinek „Topór” – 3. batalion pancerny „Golski” – poczet dowódcy. Z upoważnienia dowódcy VI Zgrupowania, kpt. Stefana Gołędzinowskiego „Golskiego” dokumentował działania powstańcze. Wyszedł z Warszawy z ludnością cywilną. Od 1949 r. do początku lat sześćdziesiątych pracował jako adiunkt na Politechnice Warszawskiej, prowadząc wykłady i zajęcia z fotografii technicznej dla studentów Wydziału Geodezji. Badał możliwości konstruowania i wykreślenia tablic od testowania obiektów. Napisał książkę „Zasady fotografii panoramowej” (Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1963). Odmówił współpracy ze Służbą Bezpieczeństwa, co spowodowało wydalenie go z Politechniki. Pracował jako nauczyciel w szkołach i korepetytor. Zmarł 16 października 1992 r. w Warszawie.

Zofia Czekalska (z domu Sosnowska), córka Władysława i Pauliny z domu Adamska, urodziła się 6 lipca 1923 w Tomaszowie Mazowieckim. Jej matka była hafciarką, ojciec – robotnikiem Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu. Zofia ukończyła szkołę powszechną, pracowała w jednym z zakładów włókienniczych. Od trzynastego roku życia była harcerką. W 1942 r. wyjechała do Warszawy. W Powstaniu walczyła w szeregach Armii Krajowej – I Obwód „Radwan” (Śródmieście) – zgrupowanie „Chrobry II” – kompania łączności. Używała pseudonimu „Sosenka”. Po upadku Powstania dostała się do niewoli niemieckiej i przebywała w Stalagu IV-B/H Zeithain w Saksonii (podobóz Stalagu IV B Mühlberg) – szpital dla jeńców wojennych, barak 18. Wyzwolona w maju 1945 r., powróciła do Polski. W listopadzie 1945 r. wyszła za Czesława Czekalskiego, którego znała od dzieciństwa i z którym działała w konspiracji. 29 lipca 2018 r. „za zasługi w działalności na rzecz upamiętniania prawdy o najnowszej historii Polski” odznaczona została przez Prezydenta RP dr. Andrzeja Dudę Złotym Krzyżem Zasługi. Wywiad z Zofią Czekalską opublikowany został na stronie internetowej Muzeum Powstania Warszawskiego: <https://www.1944.pl/archiwum-historii-mowionej/zofia-czekalska,173.html>

Czesław Czekalski, syn Józefa i Michaliny z domu Gołębowska, urodził się 30 maja 1923 r. w Kole (dziś województwo wielkopolskie). Przed wybuchem II wojny światowej mieszkał w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Kanonierów 9, ukończył szkołę powszechną i należał

do drużyny harcerek. W konspiracji działał od 12 września 1943 r., zaprzysiężony w Błotach – Karolinowie. Był łącznikiem Armii Krajowej, przewoził meldunki i rozkazy dla oddziałów partyzanckich na trasie Tomaszów Mazowiecki – Warszawa, Warszawa – Tomaszów Mazowiecki. Używał pseudonimu „Trzciniński”. W Powstaniu walczył w szeregach Armii Krajowej w Śródmieściu – I Obwód „Radwan” – IV zgrupowanie „Gurt” – 2. Harcerska Bateria Artylerii Przeciwlotniczej „Żbik” – I pluton. Ranny odłamkiem pocisku przeciwlotniczego 28 września 1944 r. Umieszczony w szpitalu na ul. Złotej, a następnie operowany w szpitalu na ul. Śliskiej. Po upadku Powstania dostał się do niewoli niemieckiej i przebywał w Stalagu IV-B/H Zeithain – szpital dla jeńców wojennych. Po wyzwoleniu 16 maja 1945 r. wyjechał do kraju. Po dwóch tygodniach podróży znalazł się w Warszawie razem z Zofią Sosnowską, z którą wziął ślub w listopadzie 1945 r. Miał dwie córki. Wyemigrował do USA gdzie działał w środowisku polonijnym. Był wiceprezesem i skarbnikiem oddziału AK Metropolia New York. Zmarł nagle 28 września 1985 r. Pochowany został na polskim cmentarzu przy Narodowym Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Doylestown w stanie Pensylwania (siedem lat później na tym samym cmentarzu spoczął inny bohater II wojny światowej pochodzący z Tomaszowa – komandor Kazimierz Hess).

Joanna Janina Dziubałowska, córka Seweryna i Eugenii Karoliny z domu Rogalska, urodziła się 10 czerwca 1925 r. w Warszawie. W czasie powstania była łączniczką sztabu Wojskowej Służby Ochrony Powstania na Mokotowie. Używała pseudonimu „Dżo”. Wyszła z Warszawy z ludnością cywilną. Zmarła 21 stycznia 2011 r. w Tomaszowie Mazowieckim. W Powstaniu poległ jej brat Kazimierz (1922-1944), a ojciec – wybitny botanik i fitosocjolog prof. Seweryn Dziubałowski (1883-1944, pochodził ze Smardzewic koło Tomaszowa) został śmiertelnie ranny odłamkiem granatu.

Wacław Józef Goździk, syn Jana i Łucji, urodził się 28 września 1904 r. w Tomaszowie. Był majorem Armii Krajowej, używał pseudonimu „Trójka”. Walczył w szeregach AK zgrupowania „Leśnik” na Woli, Starówce i w Śródmieściu, dokąd przedostał się kanałami. Zginął 11 września 1944 r. na ul. Siennej; tam czasowo pochowany (ekshumowany 28 kwietnia 1945 r. i dwa dni później pochowany na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach).

Hipolit Iwanik, syn Ignacego i Zofii, urodził się 2 grudnia 1900 r. w Warszawie. Z wykształcenia magister inżynier chemik. Pracował jako starszy asystent na Politechnice Warszawskiej, kierował Laboratorium Urzędu Celnego w Warszawie. W Powstaniu walczył w Armii Krajowej w stopniu sierżanta – zgrupowanie „Leśnik” – oddział zapasowy, następnie zgrupowanie „Róg” – 104. kompania Związku Syndykalistów Polskich – IV pluton. W domu przy ulicy Świętojerskiej 10 zorganizował wytwórnię granatów i butelek samozapalających. Używał pseudonimów „Winiak”, „Sierżant Winiak”, „Karol”. Walczył na Woli, Muranowie i Starówce, następnie przedostał się kanałami do Śródmieścia. Odznaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem za Warszawę 1939-1945. Po wojnie zamieszkał w Tomaszowie Mazowieckim, pracował w Zakładach Włókien Chemicznych „Chemitex-Wistom”. Działał w stowarzyszeniach chemików, a także w Towarzystwie Przyjaciół Tomaszowa Mazowieckiego od jego założenia w 1968 r. Zmarł 12 maja 1980 r. w Tomaszowie Mazowieckim, pochowany na Cmentarzu Bródnowskim w Warszawie. Jego synem z małżeństwa z Ludwiką Katarzyną z Lechowskich (zm. 2001) był matematyk prof. Anzelm Karol Iwanik (1946-1998).